

CYKL | ŚWIAT WARTOŚCI
GRUPA WIEKOWA | KLASY 7–8 SP

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Alicja Moderau

FILM | „Jippie No More!”, reż. M. Rogaar

Jippie, tytułowy nastoletni bohater filmu, uczestniczy w przygotowaniach do wesela siostry. Rodzinne perypetie toczące się wokół uroczystości dotyczą każdego z członków rodziny w odmienny sposób. Zauroczenie koleżanką z sąsiedztwa, rozczarowanie miłosne, spory międzypokoleniowe – to wszystko znajduje rozwiązanie poprzez moc rodzinnej miłości. Film przedstawia tematy bliskie nastolatkom przechodzącym okres buntu, dojrzewania i poszukiwania własnej tożsamości.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Relacje romantyczne: wzajemność, seksualność, tożsamość

Każdy może kochać. Różnorodność potrzeb

Bunt i opór. Droga do dorosłości

Relacje romantyczne: wzajemność, seksualność, tożsamość

Okres nastoletni to czas eksplorowania możliwości, w tym tych dotyczących związków romantycznych. Większość młodych osób zaczyna wyobrażać sobie siebie w takiej relacji, zaczyna się też odkrywanie własnej seksualności. Na kształtującą się tożsamość znaczny wpływ ma akceptacja bądź odrzucenie ze strony obiektu westchnień. Jippie, jako nastolatek, również jest żywo zainteresowany nawiązaniem romantycznej znajomości – jego wybór pada na sąsiadkę, Lily, pomagającą w gospodarstwie dziadka. Chłopak snuje fantazje o odwzajemnionej sympatii ze strony dopiero co poznanej dziewczyny, nadinterpretując wysyłane z jej strony sygnały. Nie jest zresztą jedynym, który zwraca uwagę na Lily – jego siostra również się w niej podkochuje. Wątek niewypowiedzianej rywalizacji, zazdrości i niepewności dominuje w relacjach między tą trójką bohaterów. Dla wielu widzów bliskie może być uwikłanie w takie niedopowiedziane, niejasne, acz fascynujące związki – będąc nastolatkiem bywa trudno o otwartość w komunikowaniu o uczuciach i zamiarach. Czas adolescencji jest również poszukiwaniem drogi do realizacji własnej seksualności, a odkrywanie jej bywa krępujące i niepokojące.

Kontakt cielesny, nawet taki jak dotknięcie ręki czy wspólna kąpiel w balii, jest dla bohaterów niemal mistycznym przeżyciem. Jippie swoje odczucia z ciała porównuje do „motyli w brzuchu”. Większość widzów może mieć trudność z dzieleniem się własnymi doświadczeniami w tym zakresie, dlatego rozmowa w oparciu o przeżycia bohaterów może ułatwić im wyrażenie obaw czy niepokojów. Szukając drogi, by zbliżyć się do obiektu westchnień, młodzi ludzie często stają się niemal aroganccy czy zwyczajnie nieśmiali. Przykładem pierwszego z tych zachowań jest kolejna z sióstr, która zauważyła podczas zakupów interesującego ją chłopaka. Początkowo trudno nawet o zwyczajną rozmowę, kiedy jednak udaje im się zdobyć swoje zaufanie, zbliżają się do siebie. Odsłanianie się przed drugą osobą może być wyzwaniem dla wielu nastolatków z obawy przed oceną i wyśmianiem. Nawet najstarsza z rodzeństwa, Gail, która staje na ślubnym kobiercu, przeżywa wątpliwości co do swojej relacji: czy można stworzyć szczęśliwy związek z osobą różną od nas? czy możemy ufać, rozumieć i być zrozumiani? Tutaj z odpowiedzią nie wprost przychodzi dziadek, który przegląda ze wzruszeniem zdjęcia z własnego ślubu. Jego historia o relacji dwóch odmiennych osób, które mimo to razem potrafiły przejść przez życie, daje młodym nadzieję na znalezienie własnej „drugiej połówki” i szczęście w związku.

Pytania:

Co to znaczy być w związku? Kto może być w związku? Jak można poznać, że ktoś jest nami zainteresowany? Dlaczego Jippie myślał, że Lily odwzajemnia jego uczucia? Jak czujemy się, kiedy ktoś się nam podoba? Jak można okazać zainteresowanie drugiej osobie? Dlaczego jedna z sióstr była arogancka w stosunku do chłopaka ze sklepu? Dlaczego Joe była oburzona pocałunkiem Lily?

Każdy może kochać. Różnorodność potrzeb

Bohaterowie filmu „Jippie No More!” to kolorowa mieszanka wizji i pomysłów na siebie, potrzeb, rozterek oraz relacji. Główny bohater jest ukazany jako aspirujący do tytułu artysty (nawet przedstawiający się pseudonimem) nastolatek, brat, syn i wnuk; jego zespół Downa jest jedynie elementem jego tożsamości i nie decyduje o całokształcie jego postaci. Dla polskich młodych widzów może być to ciekawe i uwrażliwiające spojrzenie na inkluzywność. Postać Jippiego ma decydujące znaczenie dla akcji, można z nim empatyzować, podążać za jego narracją, utożsamiać się z nim. Potrzeby relacji, zabawy, bliskości są u niego podobne do tych, które mogą zauważać u siebie widzowie. Specyfika jego postrzegania świata pozwala na autentyczność i zmusza do refleksji. W filmie pokazany jest także wątek nieheteronormatywnej relacji między najmłodszą siostrą i Lily. Odkrywanie własnej tożsamości seksualnej i związanych z nią potrzeb bywa ogromnym dylematem dla adolescentów. Pragnienie wyjścia poza relację platoniczną, niepewność co do swoich odczuć, wątpliwości co do reakcji z drugiej strony – te wątki można omawiać już na początku drogi dojrzewania, nawet jeśli te tematy dopiero kielkują w głowach nastolatków. Okazją do takich refleksji może stać się również relacja Gail i Barta: kiedy jest czas na poważny związek? co to znaczy zakładać rodzinę? jakie są konsekwencje zaangażowania w życie erotyczne? Różnorodność potrzeb ukazanych w filmie pozwala młodym odbiorcom na swobodną eksplorację własnych marzeń i fantazji.

Pytania:

Dlaczego Lily nie odwzajemniła uczucia Jippiego? Dlaczego Joe mogło być trudno wykazać wprost zainteresowanie Lily? Skąd wiadomo, jakiej orientacji seksualnej się jest? Kiedy związek staje się „poważny”?

Bunt i opór. Droga do dorosłości

Młodzi bohaterowie filmu w odmienny sposób przeżywają swoje dorastanie. Jippie jest współpracujący i chętny do pomocy, jednak silnie przeżywa frustrację. Joe prezentuje raczej wycofaną postawę, w przeciwieństwie do starszej siostry. Gail będąca na początku drogi do dorosłości forsuje swoje pomysły na organizację wesela. Każdy z tych sposobów zawiera w sobie jednak element buntu, niezbędnego do

separacji i tworzenia się dojrzałej tożsamości. Młodsze dzieci są wpatrzone we wzór rodzica i nie poddają w wątpliwość jego wyborów czy decyzji. Na początku drogi pokwitania pojawia się świadomość, że mama i tata nie zawsze mają rację, co rodzić może niepewność i gniew. Złość niesie ze sobą ogromną siłę i z tej siły biorą początek idee i zmiany proponowane przez nowe generacje. Separacja od rodziny jest konieczna, by przejść pomyślnie proces indywidualizacji i ukształtować zdrową tożsamość. Bunt bywa jednak trudny dla otoczenia, czasami również niszczący. Jippie zamykający się w łazience i wprawiający całą rodzinę w panikę staje się pośrednią przyczyną złamania nogi dziadka. Dojrzały opór Gail, stawiającej na swoje weselne pomysły, angażuje całą rodzinę, lecz także ją jednoczy w starej rodowej tradycji. Te różne odmiany buntu prezentowane w filmie mogą być inspiracją do omówienia z młodymi ludźmi, jak oni rozumieją opór, co czują w związku z otrzymanymi od rodzin przekonaniami o świecie, jak chcieliby realizować własne pomysły i idee.

Pytania:

Co to znaczy buntować się? Czy bunt jest zły, czy dobry? Jak i przeciw czemu buntują się bohaterowie filmu? Które z tych postaw pomagają bohaterom, a które prowadzą do niefortunnych zdarzeń?